

ZAGADNIENIA NA EGZAMIN MAGISTERSKI NA KIERUNKU PSYCHOLOGIA

WYKAZ ZAGADNIENI NA EGZAMIN MAGISTERSKI Z BLOKU KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO, KIERUNKOWEGO

(opracowanie zagadnień: prof. dr hab. Janusz Trempała, dr hab. Hanna Liberska, prof. uczelni, dr hab. Paweł Izdebski, prof. uczelni, dr hab. Małgorzata Basińska, prof. uczelni, dr hab. Elżbieta Kasprzak, prof. uczelni, dr hab. Barbara Ciżkowicz, prof. uczelni, prof. dr hab. Roman Ossowski)

1. Filozoficzne podstawy psychologii.
2. Pojęcie rozwoju psychicznego.
3. Funkcjonowanie grupy społecznej- kategorie do analizy.
4. Rodzaje więzi w relacjach rodzice (opiekunowie)-dzieci i ich skutki dla rozwoju.
5. Relacje funkcje mózgu a zachowanie.
6. Relacja *psychesoma*.
7. Sytuacje trudne i za trudne – kryteria kwalifikacyjne.
8. Pojęcie odpowiedzialności i poczucia odpowiedzialności.
9. Funkcje nadziei w życiu jednostek i społeczeństw.
10. Największe odkrycia psychologii ważne dla rozwoju nauki i sztuki.
11. Przedmiot badań, zadania i działy współczesnej psychologii rozwojowej.
12. Podstawowe różnice w dwóch podejściach do badań nad rozwojem: klasycznej psychologii rozwoju dzieci i młodzieży oraz psychologii rozwoju człowieka w ciągu życia.
13. Pojmowanie rozwoju w literaturze psychologicznej.
14. Podstawowe cechy rozwoju psychicznego (ukierunkowanie, progresywność, ciągłość, stadialność zmian oraz specyficzność w dziedzinie rozwoju).
15. Modele przebiegu zmian rozwojowych (mikro- i makroskopowe).
16. Mechanizmy rozwoju psychicznego (dziedziczenie i dojrzewanie oraz środowisko i nabywanie doświadczeń).
17. Klasyczne teorie rozwoju poznawczego dzieci i młodzieży (Piaget, Wygotski, Bruner) oraz koncepcje rozwoju w dorosłości (postformalnego).
18. Podstawowe tendencje w rozwoju człowieka w ciągu jego życia (fizycznym, motorycznym, poznawczym, emocjonalnym, społeczno-moralnym, osobowości).
19. Zastosowania wiedzy o rozwoju psychicznym w praktyce społecznej (obszary i sposoby wspomagania rozwoju).
20. Sposoby gromadzenia danych o rozwoju: podstawowe podejścia badawcze (skoncentrowane na „zmienne” vs na „osobie”; statyczne vs dynamiczne; ilościowe vs jakościowe); plany badań rozwojowych (poprzeczne, podłużne, ukośne i sekwencyjne); badania mikrogenetyczne.
21. Analiza głównych podejść teoretycznych w psychologii społecznej: społeczno-kulturowe, ewolucyjne, społecznego uczenia się i społeczno-poznawcze.
22. Metody badań psychologii społecznej – warunki ich przydatności i ograniczenia.
23. Postawa jako kategoria psychologii społecznej: sposób rozumienia, cechy, możliwości kształtowania i zmiany.
24. Spostrzeganie społeczne / percepcja interpersonalna i związki z teorią atrybucji.
25. Atrakcyjność interpersonalna – jej uwarunkowania i możliwości (strategie) podniesienia własnej atrakcyjności.
26. Zachowania prospołeczne.
27. Konformizm – nonkonformizm: istota, rodzaje, znaczenie. Czy Polacy są konformistami?

28. Agresja jako zjawisko społeczne: jej rozumienie w ramach podstawowych paradygmatów (wybrane teorie: istota, rodzaje, geneza i uwarunkowania funkcje).
29. Grupa społeczna i jej dynamika: struktura, cele, normy grupowe, przywództwo i komunikowanie się w grupie oraz konflikty wewnątrzgrupowe i międzygrupowe.
30. Socjalizacja – cele, funkcje, mechanizmy i przebieg w ciągu życia.
31. Problemy przy wykorzystywaniu podstawowych kategorii służących do opisu różnic indywidualnych.
32. Typ czy cecha. Przykłady teorii temperamentu wykorzystujących pojęcie typu lub cechy.
33. Determinanty różnic indywidualnych; badania genetyki zachowania.
34. Współczesne teorie inteligencji.
35. Biologiczne podłoże inteligencji i osobowości.
36. Osobowość jako zespół cech – PEN, PMO, model HEXACO.
37. Funkcjonalne znaczenie temperamentu.
38. Style jako konstrukty psychiczne określające istnienie różnic indywidualnych.
39. Badania międzykulturowe w paradygmacie różnic indywidualnych.
40. Twórczość.
41. Charakterystyka procesu diagnostycznego, rozumianego jako relacja międzyosobowa zachodząca w określonym czasie i kontekście.
42. Cechy badania psychologicznego spełniającego wymogi naukowe.
43. Rola i znaczenie kontaktu z osobą badaną w procesie diagnostycznym.
44. Zasady konstruowania raportu z badań i opinii psychologicznej.
45. Czym jest diagnozowanie? Proszę omówić przynajmniej trzy typy diagnoz.
46. Model psychospołeczny/interakcyjny psychologicznej diagnozy klinicznej – charakterystyka.
47. Rola i znaczenie narracji biograficznej w postępowaniu diagnostycznym.
48. Proszę omówić 4 zasady etyczne, których powinien przestrzegać diagnosta.
49. Specyfika diagnozy na rzecz zakładu pracy i sądu.
50. Kontakt pozorny – kiedy występuje, charakterystyka.
51. Psychopatologia – charakterystyka przedmiotu.
52. Kryteria zdrowia psychicznego wg G. Allporta.
53. Rodzaje norm zdrowia psychicznego.
54. Zaburzenia treści myślenia - krótka charakterystyka i rodzaje.
55. Objawy homonomiczne i heteronomiczne – charakterystyka.
56. Zaburzenia świadomości - krótka charakterystyka i rodzaje.
57. Zaburzenia orientacji - krótka charakterystyka i rodzaje.
58. Sensopatie – krótka charakterystyka i rodzaje.
59. Zaburzenia spostrzegania - krótka charakterystyka i rodzaje.
60. Zaburzenia ilościowe i jakościowe pamięci.
61. Współczesny model doradztwa zawodowego dopasowany do oczekiwań społeczeństwa pokapitalistycznego.
62. Jakość życia i poczucie jakości życia (PJŻ) - jako konstrukty psychologiczne. Problem pomiaru PJŻ.
63. Style kierowania i ich skuteczność w organizacji XXI wieku.
64. Zadania psychologia w procesie rekrutacji.
65. Problem dyskryminacji w procesie rekrutacji i zatrudnienia.
66. Ocena pracy- procedura konstrukcji kwestionariuszy oceny i zasady jej prowadzenia.
67. Zadowolenie pracownika: przyczyny i skutki.
68. Jakość konfliktu i ich znaczenie dla funkcjonowania przedsiębiorstwa.
69. Stres w pracy oraz wypalenie zawodowe jako zjawiska wpływające na zdrowie, skuteczność oraz rozwój pracownika.

70. Motywowanie do pracy- praktyczne metody oddziaływań menedżera na pracownika, skutki braku zaangażowania dla pracownika i organizacji.
71. Klasyfikacja nauk i metod naukowych.
72. Badania ilościowe vs jakościowe.
73. Struktura procesu badawczego w psychologii.
74. Wewnętrzne determinanty procesu badawczego.
75. Konsekwencje doboru próby w badaniach reprezentacyjnych.
76. Problemy i hipotezy badawcze.
77. Zmienne i ich operacjonalizacja.
78. Analiza związków między zmiennymi, jako realizacja praktycznej funkcji nauki.
79. Model eksperymentalny w badaniu przyczynowości.
80. Własności psychometryczne testów.
81. Wilhelm Wundt i jego koncepcja dwudzielnej psychologii: metoda eksperymentu naturalnego oraz psychologia społeczno– kulturowa.
82. Behawioryzm i jego znaczenie w historii myśli psychologicznej.
83. Szkoła lwowsko – warszawska i jej wkład do psychologii. Kazimierz Twardowski.
84. Założenia koncepcji inteligencji emocjonalnej Dawida Golemana z perspektywy korzyści osobistych i społecznych człowieka.
85. Zastosowanie wiedzy z zakresu motywacji zewnętrznej i wewnętrznej z punktu widzenia podejmowanej aktywności przez człowieka. Podaj przykłady z zakresu pracy psychologa z klientem lub z pacjentem?
86. Charakterystyka zdrowego stylu życia. Główne komponenty.
87. Regulacyjna rola sytuacji i osobowości w aktywności jednostki.
88. Poznawcze podejście do osobowości – główne założenia, Główne założenia terapii w podejściu poznawczym.
89. Koncepcja Ja w psychologii. Próba zastosowania Ja w pomocy psychologicznej.

WYKAZ ZAGADNIENÍ NA EGZAMIN MAGISTERSKI Z MODUŁU KSZTAŁCENIA SPECJALNOŚCIOWEGO

Z ZAKRESU PSYCHOLOGII KLINICZNEJ (opracowanie zagadnień: dr hab. Małgorzata Basińska, prof. uczelni)

1. Główne etapy i kierunki rozwoju psychologii klinicznej w ostatnim 50- leciu.
2. Na czym polega swoistość metodologii klinicznej?
3. Na czym można opierać wnioskowanie o uszkodzeniach mózgu, stosując metody psychologii klinicznej?
4. Co rozumiemy pod pojęciem kontakt diagnostyczny?
5. Rola przeniesienia i przeciwprzeniesienia w klinicznej diagnozie psychologicznej?
6. Lęk jako czynnik patogeny.
7. Mechanizmy somatyzacji problemów psychicznych.
8. Ścieżki patologizacji rozwoju psychicznego.
9. Przyczyny i formy uzależnień.
10. Zaburzenia nastroju – specyfika rozwoju i uwarunkowań.
11. Schizofrenia – uwarunkowania i przebieg.
12. Zaburzenia mowy u dzieci – rodzaje, objawy i przyczyny.
13. Zaburzenia zachowania i osobowości – specyfika, kontrowersje.
14. Istota terapii psychodynamicznej.
15. Istota terapii poznawczo-behawioralnej.

Z ZAKRESU SPOŁECZNEJ PSYCHOLOGII STOSOWANEJ (opracowanie zagadnień: dr hab. Hanna Liberska, prof. uczelni)

1. Kształtowanie się tożsamości osobistej i społecznej.
2. Zjawiska patologiczne w życiu i funkcjonowaniu jednostek, grup i społeczeństwa – geneza, konsekwencje i możliwości zapobiegania, ograniczania lub eliminowania: piętnowanie, wykluczenie, poczucie bezradności, prostytutcja, przestępczość (różne postacie, w tym korupcja), agresja i przemoc (w tym mobbing, cyberbuling i in. przejawy), terroryzm i in. Praca psychologa w środowiskach patologicznych – kompetencje, wiedza i umiejętności konieczne dla efektywnego radzenia sobie z problemami specyficznymi dla poszczególnych środowisk.
3. Przydatność kompetencji psychologa społecznego w organizacji życia różnych społeczności (na poziomie gminy, dzielnicy, w szkole itd.).
4. Psycholog w sytuacji konfliktu społecznego (w rodzinie, szkole, miejscu pracy, społeczności lokalnej itd.).
5. Media jako lustro społeczeństwa.
6. Psychologia społeczna w służbach zbrojnych.
7. Psycholog w polityce – możliwości wykorzystania kompetencji w doradztwie politycznym, kreowaniu wizerunku polityka, kampaniach politycznych itp.
8. Psycholog na usługach biznesu.
9. Psycholog społeczny w sytuacji kryzysowej – o czym należy pamiętać przygotowując się do działań interwencyjnych?
10. Zasady etyczne w pracy psychologa społecznego.

Z ZAKRESU PSYCHOLOGII ZDROWIA I REHABILITACJI (opracowanie zagadnień: dr hab. Paweł Izdebski, prof. uczelni) :

1. Nowe techniki i narzędzia stosowane w rehabilitacji osób niepełnosprawnych.
2. Wybrane zasoby psychologiczne sprzyjające zachowaniu i ochronie zdrowia.
3. Wybrane narzędzia służące do diagnozowania zasobów psychologicznych.
4. Polski model rehabilitacji w ujęciu Wiktora Degi.
5. Integracja jako cel i metoda rehabilitacji - problemy sporne.
6. Wymień i omów założenia oraz zasady holistycznej rehabilitacji neuropsychologicznej.
7. Podaj definicję otępienia wg ICD-10, wymień typy otępień oraz scharakteryzuj jedno z nich.
8. Teoretyczne wyjaśnienia uwarunkowań stylu życia (np. Weber, Giddens, Bourdieu).
9. Najistotniejsze problemy zdrowotne w Polsce, Europie i na świecie. (zdrowie w globalnym kontekście, cele strategiczne – Unia Europejska).
10. Funkcjonowanie psychologiczne chorego onkologicznie.

Z ZAKRESU PSYCHOLOGII WSPOMAGANIA ROZWOJU (opracowanie zagadnień: dr Magdalena Miotk-Mrozowska)

1. Zdefiniuj główne założenia procesu wspomagania rozwoju w ujęciu kluczowych modeli teoretycznych:
 - a. Humanistyczny model wspomagania rozwoju B.M. Kaji
 - b. Społeczno-rozwojowy model wspomagania człowieka w ciągu życia A.I. Brzezińskiej
 - c. Koncepcja wzmacniania pozytywnie wartościowanych właściwości i wpływów środowiska I. Obuchowskiej
 - d. Koncepcja intensywnego wspomagania rozwoju umysłowego E. Gruszczyk-Kolczyńskiej
 - e. Koncepcja wczesnego wspomagania rozwoju dziecka z niepełnosprawnością w środowisku rodzinnym A. Twardowskiego.
2. Zróżnicuj pojęcia procesów wychowania, edukacji i wspomagania rozwoju (w tym wczesnego wspomagania rozwoju i wspierania rozwoju).
3. Scharakteryzuj strukturę czynności składających się na profesjonalną pomoc psychologiczną w sytuacji problemu rozwojowego i krótko omów ten proces na przykładzie wybranej sytuacji życiowej.
4. Wskaż współczesne obszary pracy psychologa wspomagania rozwoju.
5. Przedstaw schemat diagnozy psychologicznej dla celów wychowania z uwzględnieniem diagnozy pozytywnej i negatywnej oraz kluczowych grup składników układu sieci kauzalnej przyczyniających się do powstania problemu wychowawczego (może być na przykładzie wybranego problemu wychowawczego).
6. Przedstaw wybrane metody pracy psychologicznej w procesach wspomagania rozwoju w odniesieniu do wybranego obszaru problemowego:
 - a. metody pracy z małym dzieckiem i jego rodziną
 - b. metody pracy z dzieckiem w okresie szkolnym - w tym specyficzne trudności w uczeniu się

- c. metody wspierania procesów uczenia i uczenia się
 - d. metody pracy z konfliktem w systemie rodzinnym
 - e. metody wspomagania rozwoju dorosłych w obliczu problemów życiowych
 - f. metody psychostymulacji osób starszych i inne.
7. Wskaż kluczowe kompetencje psychologa wspomagania rozwoju i czynniki kształtujące te kompetencje, określ granice kompetencji psychologa wspomagania rozwoju względem innych specjalności psychologicznych.
 8. Omów strukturę(najważniejsze elementy) programu wspomagania rozwoju w odniesieniu do wybranej sytuacji problemowej.
 9. Przedstaw i uzasadnij skład interdyscyplinarnych zespołów wspomagania rozwoju, określ rolę psychologa w takim zespole.
 10. Wskaż najważniejsze podstawy prawne regulujące pracę psychologa wspomagania rozwoju.